

gospodarske, obrtniške in národne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemane za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr., — po pošti prejemane pa za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 40 kr. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (inserate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 8 kr., za dvakrat 12 kr., za trikrat 15 kr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 17. junija 1892.

Vabilo za naročbo.

Drugi mesec nastopi naš list drugo polletje petdesetega leta. Noben slovenski list se ne more ponašati s tako dolgim obstankom. Naš list je v tesni zvezi z razvitjem vsega slovenskega naroda. Pri našem listu sodelovali so najboljši slovenski možje, prvi rodoljubi in nekateri še vedno sodelujejo. Imena **dr. Bleiweis, dr. Costa, Trstenjak, Raič, Svetec** ostanejo slovenskemu narodu nepozabljiva. Ti in cela vrsta drugih odličnih mož duhovnega in posvetnega stanu je pri našem listu sodelovala.

„Novice“ so v dolgem času svojega obstanka vedno se držale starega slovenskega programa, **vse za vero, dom, cesarja**. Tega programa hočejo se držati tudi zanaprej. Duševna in gmotna blaginja našega naroda bode jim vedno pred očmi.

Razpravljale bodo vsa važnejša politična vprašanja v jedrnatih člankih. Zagovarjale bodo pravice slovenskega jezika neustrašeno, kakor so jih dosedaj. V narodnem oziru bode nam vodilo le član XIX državnih zakonov. Naše trdno prepričanje je, da le na podlagi ustave moremo mi doseči pravice, ki nam gredo. Zaradi tega v svojem listu ne bomo zagovarjali drugih programov, ki se nam Slovencem vrivajo.

Dolgoletni vrednik našega lista pokojni oče slovenskega naroda **dr. Bleiweis** je že pred štiri-desetimi leti se izrekel za zjedinjeno Slovenijo. Za to idejo hočemo tudi mi dalje delovati po svojih močeh. Zagovarjali bomo vse, kar nas more približati temu smotru, in pobijali vse, kar bi nas od tega smotra oddaljevalo.

Takoj, ko so se izdali novi šolski zakoni, so se slovenski poslanci izjavili, da ne ugajajo našim potrebam. Zatorej se bomo tudi mi poganjali za primerno premembo teh zakonov. Odkritosrčno rečemo, da smo mi za versko šolo, ali zahtevamo, da bode šola ob jednom tudi narodna. Odločno smo proti temu, da bi se deželni zborom dovolil večji vpliv na naše šolstvo. To bi bilo za nas pogubno, dokler so sedanje razmere na Koroškem, Štajerskem in Primorskem.

Veliko pozornost bomo obračali tudi drugim slovanskim narodnostim v Avstriji; o vseh dogodkih bomo poročali svojim čitateljem in o vsakem tudi povedali svoje mnenje. Zagovarjali bomo skupno postopanje avstrijskih Slovanov, ker le z vzajemnim postopanjem moremo kaj doseči. Če ne bomo složni, bodo vedno lahko nas tlačili Nemci. Važnejša politična vprašanja bomo vedno pretresovali z občnega stališča avstrijskih Slovanov, kajti prepričani smo, da je vsak separatizem nam Slovanom škodljiv. Da pa naši čitatelji bolje spoznajo mišljenje družih Slovanov zlasti avstrijskih, bomo v našem listu tudi večkrat poročali o duševnem napredku družih slovanskih narodnostij v vsakem obziru. Prizadevali si bomo v tacih slučajih biti kolikor se da objektivni.

Ker smo preverjeni, da je domač razpor našemu narodu v največjo kvar, bomo po svojih močeh vedno delali za sporazumljenje slovenskih strank. To posebno, ker naš prepir ni toliko načelen kakor oseben. Da se Slovenci v načelnih vprašanjih lahko sporazumimo, se je pokazalo tudi v kranjskem deželnem zboru. Bil je večkrat razpor o stvareh, ki so bolj osebnega značaja, ali ko je prišla na vrsto resolucija za versko šolo, so pa vsi poslanci zanjo glasovali. Jasno je torej, da je razpor mej slovenskimi konservativci in naprednjaki le prisilen. Razpor posamičnikom tudi večkrat koristi, narodu in veri je pa le v škodo. Mnogo je pa kriva razporu presurova pisava na obeh straneh. Listi obeh strank drug drugemu očitajo su-

rovost, ali vsak ko bi pogledal v svoje predale, bi našel v njih večkrat besed, ki se še v pošteni družbi ne rabijo, ne pa v dostojnem listu. Zadnji čas se je nekaj na boljše obrnilo, kar mi z veseljem konstatujemo. „Novice“ bodo hodile zlato srednjo pot, prepira ne bodo dihale, ali vsakemu bodo pa tudi dostojno ali odločno odgovorile.

Za raznovrstno berilo bode uredništvo vedno skrbelo. V kmetijskem oddelku bode naš list prinašal poučne sestavke o raznih kmetijskih strokah. Poročal bode o napredkih kmetijstva. Oziral se bode posebno na čebelorejo, ker sedaj nimamo nobenega lista, ki bi se pečal s čebelarstvom.

Posebno pozornost bomo obračali na obrtni in poučni oddelek. Poročali bodemo o raznih iznajdbah, prinašali koristne sestavke za naše obrtnike. Sploh bodemo obračali vso pozornost obrtnemu napredku. Obljubljenih je nam več obrtnih in učnih sestavkov od strokovnjakov. Zlasti je nam obljubljen obširnejši sestavek o elektriki in njeni porabi. Poleg para je elektrika najbolj prenovila svet. Kdo ne pozna brzojava, kdo še ni slišal o telefonu, in električni svetlobi. Manj znano je pa pač električno prenašanje sil, važna poraba elektrike, s katero se vodna sila, n. pr. moč kacega slapa lahko prenese na večje daljave, da goni stroje za električno razsvetljavo, ali pa kolesa pri kaki tovarni. Vse to bodemo skušali z lahko umljivimi besedami razložiti svojim čitateljem. Poročali pa bodemo tudi o raznih rastavah. V jedni prihodnjih številkih začnemo sestavek o pripravah za bolgarsko razstavo v Plovdivu.

Koga ne zanimajo popisi tujih, zlasti slovanskih krajev. Tudi v tem oziru bodo skušale „Novice“ ustreči svojim čitateljem. Ne le da sedaj prinašamo obširen sestavek o Stanley-u, v katerem bodo popisani razni afriški kraji, poslan nam je tudi obširen opis balkanskih mest. V kratkem bodemo svojim čitateljem podali opis Belega grada, Sofije, Plovdiva, Varne in drugih krajev v Srbiji in Bolgariji.

Razumljivo je pa tudi, da bodemo vso pozornost obračali tudi raznim dnevnim dogodkom v domačih in tujih krajih. Tako pa bode naš list popolnoma zadostil slednjemu, vsak bo iz njega kaj novega izvedel, vsak se bode iz njega kaj naučil.

Da bode pa mogel naš list tudi nadalje izvrševati uspešno svojo nalogo in se vedno dalje bolj razvijati, mu je pa treba gmotne podpore. Zatorej vabimo stare naročnike, da nam ostanejo zvesti in nam še pridobe novih naročnikov. Tiste pa, ki dosedaj še niso naročeni na naš list, pa vabimo, da se v obilem številu naroče. Gotovo jim ne bode žal dveh goldinarjev, ki jih plačajo do konca leta. Preverjeni smo, da bodo po novem letu radi naročnino zopet ponovili, preverivši se, da ga ni slovenskega lista, zlasti tednika ne, iz katerega bi se moglo toliko raznovrstnega, zanimivega in koristnega izvedeti.

Naš list je posebno pripraven za tiste, kateri ne morejo vzdržavati dražih dnevnikov. Tako je posebno priporočljiv za kmete, obrtnike in druge ljudi, kateri nimajo časa slednji dan prebirati listov in se o vsem radi o kratkem pouče.

Ker pa je naš list jel obdelavati obrtno slovstvo, katero je pri nas Slovencih še le malo obdelano, je tudi želeti, da nas podpira naše razumništvo, kajti le tedaj, če se naše slovstvo razvije na vse stroke, bodemo pridobili jednako veljavo z drugimi avstrijskimi narodi.

Zahvalo pa izrekamo gospodom pisateljem, ki nas sedaj tako požrtovalno podpirajo in jih prosimo, da tudi za naprej nam svoje podpore ne odrekó. Posebno ljuba so nam kratka poročila o raznih dogodkih z dežele, o nesrečah, letini i. t. d. Take stvari se nam lahko sporoče kar na dopisnici. Za dolge dopise seveda nimamo vselej prostora. V dopisih naj se pa kolikor je moč vsakdo izogiba osebnosti, ker mi ne maramo za nobene prepire.

Tako nastopimo drugo polletje petdesetega leta svojega obstanka z nado, da nam bode še mnogo let mogoče delati za blagor in napredek našega naroda, kakor že dela naš list polstoletja. Posebno pa želimo, da se nam posreči napraviti sporazumljenje mej Slovenci, in jih zbrati okrog stare Bleiweisove zastave na kateri se blešči staro slovensko gaslo

vse za vero, dom, cesarja.

„Novice“	stoje po pošti sprejemane	za celo leto	4	gld.	—	kr.
		pol leta	2	„	—	„
		četrt „	1	„	—	„
	v tiskarni sprejemane	za celo leto	3	„	50	„
		pol leta	1	„	75	„
		četrt „	—	„	90	„

Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača za celo leto 40 kr. Naročnina naj se po poštnih nakaznicah pošilja „Blasnikovi tiskarni v Ljubljani.“

Posamezne številke se pošljejo na zahtevanje brezplačno na ogled.

Uredništvo in založništvo „Novic“.